Boring – håndtering av borestøv ved bergboring

Dokumentnr.	GE-2.04-16 R
Type	Rutine
Kapittel	2.04 Arbeidsoperasjoner
Gjelder for	Alle boreriggførere og andre ansatte, innleide og underentreprenører som borer i fjell eller arbeider nær borerigg
Revisjon / dato	Rev. 01 · Utkast
Utarbeidet av	HMS- og kvalitetsleder
Godkjent av	Daglig leder
Krav og grunnlag	ISO 45001 8.1; ISO 14001 8.1; Forskrift om utførelse av arbeid § 27-17; Internkontrollforskriften § 5 andre ledd; Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (kvarts)
Erstatter	SmartDok 0204-062 R

1. Formål og omfang

Rutinen skal redusere faren for utslipp av svevestøv ved boring i fjell, og hindre at boreriggføreren og andre utsettes for borestøv. Borestøv fra fjell kan inneholde kvarts. Rutinen gjelder all bergboring Gjerdalen utfører, med borerigg med hytte og med fjernstyrt borerigg.

Generelle krav om kvartsstøv står i **GE-2.04-17 R** Forebygging og reduksjon av eksponering for kvartsstøv. Vask og håndtering av arbeidstøy står i **GE-2.04-12 R**.

2. Ansvar

Rolle	Ansvar
Anleggsleder	Har ansvaret for at rutinen følges. Sørger for risikovurdering, valg av metode for støvhåndtering og helsekontroll i samarbeid med bedriftshelsetjenesten.
Boreriggfører	Bruker den valgte metoden, overvåker at den virker, holder seg i hytta eller unna støvet, og bruker støvmaske ved fare for eksponering. Stanser boringen når andre kan bli utsatt.
Andre på anlegget	Holder seg unna støvsonen rundt boreriggen og følger pålagte tiltak.

3. Arbeidsgang

3.1 Før boring: metode for støvhåndtering

1. Gjør en risikovurdering av hvilken type fjell det skal bores i, før arbeidet starter. Eksponering for borestøv skal være en del av risikovurderingen, se **GE-2.02-08 R**.
2. Velg metode for å redusere svevestøv fra boringen:
   - **Støvsuger med belg** som slipper støvet ned på bakken. Metoden forutsetter at støvet binder fuktighet, for eksempel ved regn eller våt snø, eller ved at det tilføres vann eller bindemiddel som binder støvet til større eller ufarlige partikler.
   - **Sekk på støvsugeren.** Ved bytte av sekk bør boreriggføreren bruke støvmaske.
   - **Vann eller bindemiddel i spylelyften.**

3.2 Under boring: overvåking

Følg med hele tiden på at den valgte løsningen er egnet, og at mengden svevestøv er redusert slik den skal. Virker ikke metoden, stans og velg et annet tiltak.

3.3 Unngå overeksponering

1. Har boreriggen hytte, skal boreriggføreren være i hytta under boring der det er mulig og forsvarlig.
2. Ved fjernstyrt borerigg skal føreren velge en plassering der han eller hun ikke blir utsatt for borestøv, eller bruke egnet støvmaske når det er fare for eksponering.
3. Vurder tiltak når det er andre personer i nærheten, for eksempel
   - å stanse boringen,
   - å utvide arbeidsområdet på grunn av faren for svevestøv,
   - å pålegge andre tiltak, som bruk av støvmaske.

Viktig: Borestøv kan inneholde kvarts. Stå aldri i støvskyen fra boreriggen uten åndedrettsvern med P3-filter.

3.4 Helsekontroll

Boreriggførere og andre ansatte som kan bli utsatt for borestøv, skal jevnlig gjennom helsekontroll for å avdekke helseproblemer fra denne eksponeringen. Dette gjøres i samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

4. Kontroll, registrering og dokumentasjon

- Risikovurderingen og valgt metode for støvhåndtering lagres på prosjektet.
- Helsekontroller følges opp av bedriftshelsetjenesten. Eksponerte arbeidstakere føres i registeret over eksponerte arbeidstakere når det kreves, se **GE-1.03-33 R**.
- Uønskede hendelser, for eksempel at noen er blitt utsatt for borestøv, meldes som RUH i SmartDok.

5. Referanser

- Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (forskrift om utførelse av arbeid) § 27-17 Boring med bergborerigg
- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd
- Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (kvarts)
- SmartDok 0204-062 B Håndtering av borestøv ved bergboring
- **GE-1.03-33 R** Register over eksponerte arbeidstakere
- **GE-2.01-03 R** Bruk av personlig verneutstyr
- **GE-2.02-08 R** Risikovurdering i prosjekt
- **GE-2.04-12 R** Vask og håndtering av arbeidstøy ved kvartsstøv
- **GE-2.04-17 R** Forebygging og reduksjon av eksponering for kvartsstøv
- **GE-2.04-22 R** Sprengning
- **GE-2.08-05 R** Bruk av bore-, slipe- og kappeutstyr

Revisjonshistorikk

Rev.	Dato	Endring	Godkjent av
01	Utkast	Første utgave i GE-håndboka. Skrevet om fra SmartDok 0204-062 R.	Daglig leder